

REMISSVAR

2025-06-26

Kulturdepartementets dnr: Ku2025/00320

Sametingets dnr:2025-791

ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende betänkandet Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24).

Sammanfattning

Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet "Publiken i fokus - reformer för ett starkare filmland". Sametinget ser positivt på de föreslagna reformerna, men vill understryka vikten av att även inkludera och stärka filmer på samiska och filmer från Sápmi i denna process. Samer är ett urfolk och ska särskiljas från övriga nationella minoriteter. I Sverige talas fem samiska språk. Sydsamiska, umesamiska, pitesamiska, lulesamiska och nordsamiska. Dessa språk har olika förutsättningar och dessa förutsättningar bör tas hänsyn till. Sametinget anser att en särskild fond för att finansiera filmer från Sverige och för incitament för svensk film är nödvändig och att filmfonden ska arbeta för att också främja samisk film i Sverige.

Sametinget anser att Sverige måste ta ansvar i att finansiera Internationella samiska filminstitutet då det är den enda aktören som har verklig samisk filmkompetens och kan se till att Sápmi får de filmer Sápmi behöver. Detta är viktigt för att säkerställa att samer har självbestämmande i filmens värld.

Yttrande

Sametinget anser att självbestämmande för urfolket samer ska säkerställas i reformerna för ett starkare filmland. När den som ansöker om statsbidrag kan ange att film- eller serieprojekt är samiska ska detta handläggas av en samisk expertpanel med samisk kulturkompetens inför beslut om statsbidrag för film och serier. Detta kan säkerställas genom att samarbeta med ISFI om bedömningar av ansökningar, eller att en framtida filmfond har en samisk expertpanel.

Sametinget vill påpeka att Sametinget i regeringsuppdraget 2020 *Förslag till handlingsprogram för bevarande av de samiska språken* (Ku2019/01888/CSM) skrev att en åtgärd skulle vara: Långsiktigt bidra till en finansiering av Internationella Samiska Film Institutet (ISFI), i likhet med vad Norge och Finland redan gör, för att möjliggöra för det samiska folket att få se kvalitetsfilmer på samiska och filmer som berättas från ett samiskt perspektiv.

Det är särskilt viktigt att en framtida filmfond har en strategi för hur man handlägger urfolksärenden. Sametinget anser att filmprojekt som handlar om samiska förhållanden ska

göras av samer eller att samer ska ha ledande roller i projekt, likt det som ISFI har som policy och som National Film Board (NFB) i Canada beslutat. NFB har en egen expertpanel som handlägger ansökningar som kommer från något av urfolken, first nations, inuiter och métiser. NFB har en handlingsplan för urfolksfilm och ska säkerställa att 15% av budgeten används till produktion av film av urfolken.

För att säkerställa samiskt självbestämmande föreslår Sametinget att:

- Internationella Samiska film Institutet (ISFI) finansieras långsiktigt
- En samisk bedömningsgrupp tillsätts för bedömning av ansökningar från filmskapare/producenter som säger sig göra samisk film.
- Medel tillförs Sametingets *Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, 1:2 Bidrag till allmän kulturoverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, ap.5 Bidrag för samisk kultur* så att Sametinget har möjlighet att finansiellt stödja samisk filmproduktion.

Sametinget har i övrigt synpunkter på skrivelsen om statsbidraget.

Sametinget föreslår en ändring av 6 § så att urfolksspråken samiska särskiljs från de nationella minoritetsspråken.

Utveckling och produktion av svensk film

Från betänkandet	Förslag till ändring
6 § Statsbidrag får lämnas för att stödja utveckling och produktion av svensk film. Statsbidrag lämnas i huvudsak till produktioner som spelas in på svenska eller på något av de nationella minoritetsspråken. Statsbidrag får lämnas som utvecklingsstöd, produktionsstöd, stöd till större filmproduktioner och publikrelaterat stöd. För att få statsbidrag enligt 10, 13 och 17 §§ krävs att filmen kan visas med svensk text.	6 § Statsbidrag får lämnas för att stödja utveckling och produktion av svensk film. Statsbidrag lämnas i huvudsak till produktioner som spelas in på svenska, <i>på något av de samiska urfolksspråken</i> eller på något av de nationella minoritetsspråken. Statsbidrag får lämnas som utvecklingsstöd, produktionsstöd, stöd till större filmproduktioner och publikrelaterat stöd. För att få statsbidrag enligt 10, 13 och 17 §§ krävs att filmen kan visas med svensk text.

Spridning och visning av film

Från betänkandet	Förslag till ändring
20 § Statsbidrag får lämnas för att främja spridning och visning av film i hela landet samt svensk film utomlands. Statsbidrag får lämnas som distributions- och lanseringsstöd, biografstöd, verksamhetsstöd, stöd till projekt av nationellt intresse, tillgänglighetsstöd och	20 § Statsbidrag får lämnas för att främja spridning och visning av film i hela landet samt svensk film utomlands. Statsbidrag får lämnas som distributions- och lanseringsstöd, biografstöd, verksamhetsstöd, stöd till projekt av nationellt intresse, tillgänglighetsstöd och

Čujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA

Besök: Adolf Hedinsvägen 58

e-post: kansli@sametinget.se

Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se

stöd till spridning och visning av film på de nationella minoritetsspråken.

stöd till spridning och visning av film på *de samiska urfolksspråken* och de nationella minoritetsspråken.

Övergripande synpunkter

Sametinget är både en myndighet och ett folkvalt parlament vars uppgifter regleras i Sametingslagen (1993:1433) och Förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget samt regleringsbrev. Enligt Sametingslagen 2 kap § 1.4 ska Sametinget fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet.

Sametinget är enigt med utredningen i att det är viktigt med representation av våra samhällen i filmens och seriernas värld, och att det är viktigt med svenska perspektiv och språk. Sametinget förutsätter att det också gäller det samiska samhället och det samiska perspektivet.

Samiska filmer är en viktig del av samernas kulturarv och bidrar till en djupare förståelse för det samiska folket och deras historia. Genom att stödja dessa filmer kan vi inte bara bevara det samiska kulturarvet, utan även berika det svenska filmlandskapet med nya perspektiv.

Föredragande har varit språkkonsulent Máret Steinfjell

Anita Kitok

Avdelningschef Språk och utbildning

Čujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fákxa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se